

احكام جوانان

(به سیرت نوین)

مؤلف: علی گرجی کندی
زیر نظر: استاد حسین وحیدپور

سرشناسه	: گرجی، علی، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: احکام جوانان: به شیوه‌ای نوین / مولف علی گرجی کندی؛ زیر نظر حسین وحیدپور.
مشخصات نشر	: قم: معروف، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۶۴ص: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۱۲-۱۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: فقه جعفری -- رساله عملیه -- ادبیات نوجوانان
شناسه افزوده	: وحیدپور، حسین، ۱۳۳۵ -
رده بندی کنگره	: BP۱۸۳/۱۳۹۳۹ ۳ الف ۴۳/۵
رده بندی دیویی	: [ج] ۳۴۲۲/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۵۰۴۴۲

نشر معروف

قم - خیابان ۲۰ متری مصلاي قدس - پلاک ۶۸۲

تلفن: ۰۲۵-۳۲۹۳۱۱۴۰

فکس: ۰۲۵-۳۲۹۳۱۱۷۵

Maroof.org

نام کتاب: احکام جوانان

مؤلف: علی گرجی کندی

ناشر: نشر معروف

چاپ و صحافی: دفتر تبلیغات اسلامی

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۳

قیرا: ۵۵۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۱۲-۱۷-۱

قیمت: ۶۵۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

بلوغ (۱۵)

نشانه‌های بلوغ قبل از سال قمری ۱۵، نماز و روزه‌های قبل از بلوغ ۱۵، آیا کودک تکلیف دارد ۱۶، تقلید در احکام ۱۶، حکم عبادات بدون تقلید ۱۷، ولایت فقیه ۱۷

جنابت (۱۸)

نشانه‌های منی ۱۸، ترشحات پاک و نجس ۱۹، احکام جنابت ۲۰

نجاسات و مطهرات (۲۲)

راه نجس شدن چیزهای پاک ۲۲، اجزاء نجس در انسان ۲۳، اجزاء نجس در حیوانات ۲۳، ۲۴، احکام کلی مطهرات و نجاسات ۲۴

احکام تخلی (۲۶)

تطهیر و پاک کردن محل خروج مدفوع و بول ۲۷، استبراء ۲۸، رعایت جهت قبله در دستشویی ۲۸، افتادن اسماء متبرکه در دستشویی ۲۹، همراه داشتن اسماء متبرکه ۲۹، ترشحات هنگام تخلی ۳۱

شراب، مواد مخدر و دخانیات (۳۳)

شراب ۳۳، فحشاء ۳۳، سفره‌ای که در آن شراب است ۳۳، معنای عدم قبول عبادات شارب خمر تا چهل روز ۳۴، الکل‌های صنعتی و طبی ۳۵، الکل و داروهای خوراکی ۳۶، الکل در داروی غیر خوراکی (مانند داروهای پوستی) ۳۶، الکل در عطر و ادکلن ۳۷، مواد مخدر و دخانیات ۳۸، کسب درآمد با مواد مخدر ۳۸، معالجه و درمان با مواد مخدر ۳۸

سگ و خوک (۳۹)

شستشو و خاک مال ۳۹

مردار (۴۱)

مردار انسان ۴۱، درباره پاک و نجس بودن مردار حیوانات ۴۲، مردار حیوان ۴۳، اعضاء بی روح مردار ۴۳، مردار حیوانی که خون جهنده ندارد ۴۳، مردار حیوانی که خون جهنده دارد ۴۳، موارد ابتلاء به مردار ۴۶.

چرم و وسایل چرمی (۴۷)

احکام چرم و وسایل چرمی ۴۸، بازار غیر مسلمین ۴۸، ذبح غیر شرعی ۴۹، موارد ابتلاء به اجناس چرمی: ۴۹، احکام چرم طبق نظر مقام معظم رهبری ۴۹، چرم حیوان حرام گوشت ۵۰

احکام کفر و افعال کافر (۵۲)

تماس اشیاء با دست و بدن کافر ۵۳، حکم ذبیحه عید کفار ۵۵، معاشرت ۵۵، کار کردن نزد کافر ۵۶، معامله با کافر ۵۶، چند مسئله پیرامون مقدسات اسلامی ۵۷، ازدواج مسلمان با کافر ۵۸، مسلمان شدن یکی از زوجین کافر ۵۸

آب پاک و پاک کننده (۶۰)

تماس شیء نجس با آبها ۶۱، آب کر و جاری ۶۲، آب قلیل ۶۲، آب مضاف ۶۲، تطهیر اشیاء نجس با آب ۶۴، ظروف ۶۵، شستشوی اشیاء نجس (غیر از ظروف) با آب کر یا جاری ۶۵، تطهیر با ماشین لباس شویی ۶۶، مضاف شدن آب بر اثر رنگ لباس ۶۶

وضو و تیمم قبل از وقت اذان (۶۷)

وضو قبل از وقت به قصد طهارت ۶۸، وضو قبل از وقت به قصد نماز ۶۸، تیمم پیش از وقت نماز ۶۸، غسل پیش از وقت نماز ۶۹

وضو (۷۰)

در چند مورد وضو گرفتن واجب است: ۷۰، جاهایی که وضو گرفتن مستحب است: ۷۰، جاهایی که نباید وضو گرفت: ۷۰، اقسام وضو: ۷۱، شرایط وضو: ۷۱، اعمال وضو: ۷۳، احکام وضو: ۷۳، انگشتها در وضو: ۷۴، احکام شستن: ۷۴، احکام مسح: ۷۵، مسح سر: ۷۵، مسح پا: ۷۶، مقدار مسح پا: ۷۶، شستن و مسح موها در وضو: ۷۷، دیدن مانع در اعضا وضو: ۷۸، احکام وضو و مانع: ۷۸، وضوی جبیره‌ای: ۷۹، وضو و بطلان: ۸۰، مس آیات قرآن و اسماء متبرکه: ۸۱، احکام آیات قرآن و اسماء متبرکه: ۸۲، قطعه قطعه کردن: ۸۲، اضافه کردن حروف به اسماء متبرکه: ۸۲، طریقه صحیح محو کردن: ۸۳، فامیلی بعضی افراد: ۸۴، اسامی مرکب: ۸۴

غسل (۸۵)

پاک بودن بدن قبل از غسل: ۸۵، انجام غسل با وجود مانع از رسیدن آب به بدن: ۸۶، روش غسل جبیره‌ای: ۸۷، شستن موها: ۸۸، غسل موی مصنوعی: ۸۸، حدث اصغر در بین غسل: ۸۹، فرق استحباب با جایی که غسل واجب نیست: ۸۹، خجالت و غسل: ۹۰، غسل با پارچه و حوله: ۹۱، اعمال جاهل به جنابت: ۹۱، روزه جنب از حرام: ۹۲، غسل‌های متعدد: ۹۲، شک در غسل: ۹۴

تیمم (۹۴)

در چند جا باید تیمم کرد: ۹۴، تیمم بدل از غسل و بدل از وضو: ۹۵، گرد و غبار محل تیمم: ۹۵، مقدار واجب مسح در تیمم: ۹۵، نماز اول وقت با تیمم: ۹۵، تیمم و اعمال مشروط به طهارت: ۹۶، تیمم پیش از وقت نماز: ۹۶، اعمال بعد از تیمم بدل از غسل جنابت: ۹۸

شرایط مقدماتی نماز (۱۰۰)

شرایط لباس نمازگزار: ۱۰۰، مستحبات و مکروهات لباس نمازگزار: ۱۰۱، خونی شدن لباس و بدن نمازگزار: ۱۰۲، احکام نجس شدن لباس و بدن نمازگزار با خون: ۱۰۳، نجاست بدن و لباس نمازگزار (غیر از خون): ۱۰۵، لباس کوچک نجس در نماز: ۱۰۶، اجزاء حیوانات در لباس یا همراه نمازگزار: ۱۰۷، جایی که نداند لباس از چه ساخته شده و جنسش چیست: ۱۰۸

مکان نمازگزار (۱۱۰)

نجس بودن مکان نمازگزار ۱۱۰، نماز خواندن در اماکن دولتی ۱۱۰، عکس و تصویر ۱۱۱، مکان غصبی ۱۱۲، سقف و دیوار و وسایل غصبی (غیر زمین) ۱۱۳، حائل بین زنان و مردان ۱۱۳، مکانهایی که نماز خواندن در آنها مکروه است ۱۱۴، جاهایی که نماز خواندن در آنها مستحب است ۱۱۵

احکام قبله (۱۱۶)

مواردی که رو به قبله بودن واجب است: ۱۱۶، نماز ۱۱۶، انحراف از قبله ۱۱۷، ذبح حیوانات ۱۱۷، محتضر و میت ۱۱۸

نماز (۱۱۹)

نمازهای واجب ۱۱۹، نمازهای واجب یومیه ۱۱۹، نمازهای مستحبی: ۱۲۰، اهمیت نماز ۱۲۰، ترک و سبک شمردن نماز ۱۲۰

اوقات نماز (۱۲۳)

وقت نماز صبح ۱۲۴، وقت نماز ظهر و عصر ۱۲۴، ظهر شرعی ۱۲۴، وقت نماز مغرب و عشاء ۱۲۴، نیمه شب شرعی ۱۲۴

افعال نماز (۱۲۶)

نیت ۱۲۶، تکبیرة الاحرام ۱۲۷، قیام (ایستادن) ۱۲۷، قرائت ۱۲۷، رکوع ۱۲۷، سجده ۱۲۷، چیزهایی که سجده بر آن صحیح است: ۱۲۸، تشهد ۱۲۹، سلام ۱۲۹، قنوت ۱۲۹

شک در رکعات نماز (۱۳۰)

احکام شک در رکعات نماز ۱۳۱، قاعده کلی احکام شک در رکعات نماز چهار رکعتی ۱۳۱، نماز احتیاط ۱۳۲، شک در نماز مستحبی ۱۳۴، فراموش کردن یک رکعت ۱۳۴، شک در افعال و اذکار نماز (غیر رکعات) ۱۳۴، کثیر الشک ۱۳۶، فراموش کردن اجزاء نماز ۱۳۶، احکام فراموش کردن اجزاء نماز ۱۳۶، سجده سهو ۱۳۷، احکام سجده سهو ۱۳۸

نماز جماعت (۱۳۸)

اقتداء به جماعت ۱۴۰، شک در رسیدن به رکوع امام ۱۴۰، قصد فرادا کردن ۱۴۱، نمازهای نافله یومیه ۱۴۲، احکام نمازهای نافله ۱۴۲

احکام مسجد (۱۴۴)

احکام اعمال در مسجد ۱۴۵

احکام جنابت و روزه (۱۴۷)

انجام غسل جنابت در ماه رمضان ۱۴۸، غسل و نجابت ۱۴۸، جنابت در روز ماه رمضان ۱۴۹، ملاءجه (بازی و شوخی) زن و مرد روزه‌دار ۱۵۰، بقاء بر جنابت ۱۵۱، احکام بقاء بر جنابت در حال روزه ۱۵۲، استمناء در ماه مبارک رمضان ۱۵۳، استمناء در شب و بقاء بر جنابت ۱۵۳، جاهل مقصر و قاصر ۱۵۴، جاهل مقصر ۱۵۴، جاهل قاصر ۱۵۴، حکم انجام مفطرات ۱۵۵، تکرار مبطلات ۱۵۶

روژه افراد تازه بالغ (۱۵۷)

دخترهای تازه به سن تکلیف رسیده ۱۵۷، باقی ماندن ضعف جسمانی تا رمضان سال بعد ۱۵۷، نهی پدر و مادر از روزه گرفتن به علت ضرر داشتن روزه ۱۵۸، نمی دانسته به تکلیف رسیده ۱۵۸، اشتباه بین سال شمسی و قمری ۱۵۹، روزه گرفتن بدون عذر ۱۵۹

مبطلات روزه (۱۶۰)

مسواک زدن ۱۶۰، دود و بخار و غبار ۱۶۰، بخار حمام و سونا ۱۶۱، اسپری تنگی نفس (آسم) ۱۶۱، چرک و خلط سر و سینه ۱۶۲، فرو بردن اخلاط سر و سینه ۱۶۲، خونریزی دهان و لثه روزه‌دار ۱۶۴

روزه و بیماری (۱۶۶)

تشخیص خود بیمار ۱۶۶، قول طیب ۱۶۷، چند بیماری ۱۶۷، استفاده کردن از آمپول در حال روزه ماه رمضان ۱۶۸، سرم ۱۶۸، سختی کار و گرمای هوا ۱۶۹

احکام روزه قضا (۱۷۱)

تاخیر روزه قضا تا رمضان بعدی ۱۷۲، تاخیر بدون دلیل و عذر ۱۷۲، تاخیر با دلیل و عذر ۱۷۲، باطل کردن روزه قضا ۱۷۴، گرفتن روزه مستحبی زمانی که روزه قضا دارد ۱۷۵، گرفتن روزه نذری زمانی که روزه قضا دارد ۱۷۵

نماز در وطن و سفر (۱۷۶)

شرایط تحقق وطن جدید (انتخابی و دوم) ۱۷۹، نماز و روزه‌های گذشته در سفر ۱۸۱، احکام نماز و روزه‌های گذشته ۱۸۲

احکام کثیر السفر طبق نظر آیت الله خامنه‌ای (مدّ ظلّه) (۱۸۵)

کثیر السفر شغلی ۱۸۵، کثیر السفر غیر شغلی ۱۸۵، سفر تحصیلی ۱۸۶، کثیر السفر شغلی و سفر غیر شغلی ۱۸۶، نماز در وطن طبق نظر مقام معظم رهبری ۱۸۷، احکام وطن طبق نظر مقام معظم رهبری (مدّ ظلّه) ۱۸۸، وطن اصلی ۱۸۸، وطن اتخاذی ۱۸۸، محل کار و تحصیل ۱۸۸، اعراض ۱۸۹

احکام کثیر السفر طبق نظر آیت الله سبحانی (مدّ ظلّه) (۱۹۰)

کثیر السفر ۱۹۰، احکام وطن طبق نظر آیت الله سبحانی (مدّ ظلّه) ۱۹۱، وطن اتخاذی ۱۹۱، تعداد وطن ۱۹۱، اعراض ۱۹۱

احکام کثیر السفر طبق نظر آیت الله سیستانی (مدّ ظلّه) (۱۹۲)

کثیر السفر ۱۹۲، احکام وطن طبق نظر آیت الله سیستانی (مدّ ظلّه) ۱۹۳، وطن اتخاذی ۱۹۳، تعداد وطن ۱۹۴، اعراض ۱۹۴

احکام کثیر السفر طبق نظر آیت الله صافی (مدّ ظلّه) (۱۹۵)

کثیر السفر شغلی ۱۹۵، کثیر السفر غیر شغلی ۱۹۵، احکام وطن طبق نظر آیت الله صافی (مدّ ظلّه) ۱۹۶

احکام کثیر السفر طبق نظر آیت الله مکارم (مدّ ظلّه) (۱۹۷)

کثیر السفر: ۱۹۷، احکام وطن طبق نظر آیت الله مکارم (مدّ ظلّه) ۱۹۸، وطن اتخاذی ۱۹۸، اعراض: ۱۹۸

احکام کثیر السفر طبق نظر آیت الله نوری همدانی (مدّ ظلّه) (۲۰۰)

کثیر السفر شغلی: ۲۰۰، احکام وطن طبق نظر آیت الله نوری همدانی (مدّ ظلّه) ۲۰۱، اعراض: ۲۰۱

زمان و روزه در سفر (۲۰۳)

زمان سفر و روزه ۲۰۴، رسیدن پیش از ظهر ۲۰۵، انجام مفطر در سفر ۲۰۵، روزه مسافر ۲۰۷، روزه در سفر ۲۰۸، روزه واجب ۲۰۸، روزه مستحبی ۲۰۹، نذر ۲۰۹، نذر روزه در سفر ۲۰۹، اعتکاف مسافر ۲۱۰، عدم کفاره برای سفر ۲۱۰، قصد اقامت ده روز ۲۱۱

محرم و نامحرم (۲۱۲)

جدول محارم نسبی ۲۱۳، محارم نسبی ۲۱۳، عم و عمه و دایی و خاله ۲۱۴، محارم سببی ۲۱۵، محرمیت داماد با مادر زن و مادر بزرگ او ۲۱۶، محرمیت ناپدری با دختر همسر و نوه همسر ۲۱۶، اقوام ناپدری ۲۱۶، محارم سببی ۲۱۸، مردی که به سبب ازدواج بر زن محرم می‌شوند ۲۱۹، محرمیت نامادری با پسران شوهر (زن پدر) ۲۱۹، اقوام نامادری ۲۱۹، محرمیتهای ابدی ۲۲۰، صیغه محرمیت (تبدیل نامحرم به محرم) ۲۲۰، محارم رضاعی ۲۲۱

نگاه (۲۲۲)

نگاه کردن (به صورت مستقیم) ۲۲۲، نگاه کردن با قصد لذت ۲۲۲، نگاه کردن به محارم ۲۲۳، نگاه کردن به نامحرم ۲۲۳، ضرورت (پزشک) ۲۲۵، نگاه کردن زن به بدن مرد نامحرم ۲۲۶، نگاه به عورت ۲۲۷، نگاه کردن به عکس و تصویر همجنس ۲۲۸، نگاه کردن به عکس و تصویر محارم ۲۲۸، نگاه کردن زن به عکس و تصویر مردان ۲۲۸، نگاه کردن مرد به عکس و تصاویر زنان ۲۲۹، نگاه به عکس زن آشنا ۲۲۹، نگاه به عکس زن غریبه ۲۳۰، عکس گرفتن ۲۳۰، عکس انداختن از زن نامحرم ۲۳۰، چاپ و ظهور عکس ۲۳۱، فیلمبرداری و عکاسی از محرّمات ۲۳۱، نگاه به عکس مستهجن ۲۳۲، احکام نگاه کردن به نامحرم در فیلم و تلویزیون ۲۳۲، دیدن ماهواره ۲۳۲، فیلم‌های اهانت به مقدسات ۲۳۳، نظر کردن به ورزش

مردان در تلویزیون ۲۳۳، کسب درآمد ۲۳۴

ازدواج (۲۳۵)

روابط دوران نامزدی ۲۳۶، عقد دائم ۲۳۶، ارکان عقد دائم ۲۳۶، لزوم خواندن صیغه ۲۳۶، روابط بعد از عقد ۲۳۷، عقدنامه ۲۳۷، اجازه و اذن پدر ۲۳۷، حرمت ازدواج خواهر، مادر و دختر لواط‌دهنده (مفعول) بر لواط کننده (فاعل) ۲۳۸، عقد موقت ۲۳۹، شرایط عقد موقت ۲۳۹، دستور خواندن عقد غیر دائم ۲۴۰، حقوق در ازدواج موقت ۲۴۱، انصراف از عقد موقت ۲۴۱، موارد وجوب ازدواج موقت ۲۴۱، ازدواج موقت با غیر مسلمان ۲۴۱، عده ازدواج ۲۴۱، قول زن در نداشتن شوهر و عده ۲۴۲

دروغ و غیبت (۲۴۴)

دروغ ۲۴۴، فرس بین دروغ، مصلحتی و منفعتی ۲۴۵، غیبت ۲۴۶، ظلم یا خیانت بعضی از مسئولین ۲۴۸، کمبودها و عیوب ۲۴۸

خوراکیها و آداب خوردن و آشامیدن (۲۴۹)

شرایط غذا ۲۵۰، آداب غذا خوردن ۲۵۰، خوراکیهای (حیوانی) ۲۵۱، حیوانات خشکی ۲۵۲، حیوانات دریایی ۲۵۳، پرندگان ۲۵۳، پرندگانی که حرمت و یا حلیت آنان ذکر شده است ۲۵۳، علامت حلیت مرغانی که نصی بر آنها نداریم ۲۵۳، اجزاء حرام حیوانات حلال گوشت ۲۵۵

خون در مواد غذایی (۲۵۹)

خون در گوشت ۲۶۰، تخم مرغ ۲۶۰

چند مسئله مرتبط با سربازی و اموال دولتی (۲۶۲)

بسم الله الرحمن الرحيم

«قال الباقر (عليه السلام): سارعوا في طلب العلم، فإن الذي نفسى بيده لحدّث واحد في حلالٍ وحرامٍ تأخذه عن صادقٍ خيرٌ من الدنيا وما حملت من ذهبٍ وفضّة»^۱

امام باقر (عليه السلام): در علم آموزی، سرعت به کار برید زیرا قسم به کسی که جانم در دست اوست! اگر جمله‌ای از حلال و حرام (مسئله شرعی) را از منبع مورد اعتماد بگیرید، ارزش و فضیلت آن بیشتر از دنیا و معادنی است که از طلا و نقره در دل آن است.

دین مجموعه به هم پیوسته‌ای است که از سه عنصر مهم، تشکیل یافته است: عقائد، اخلاق و احکام.

احکام که جایگاه ویژه‌ای در این مجموعه دارد، همان مقررات رفتاری انسان است در همه ابعاد و زوایای زندگی فردی و اجتماعی. شخص مسلمان واقعی کسی است که خود را مقید و ملزم به یادگیری و سپس عمل و به کارگیری این احکام می‌داند و از لحظه تکلیف تا زمان مرگ برای هر کاری چه در عبادات، چه در معاملات و چه در مسائل شخصی از این مقررات شرعی با اشتیاق کامل استفاده می‌کند و به اهمیت آن توجه دارد. متون و منابع دینی، همگان را به این ضرورت و اهمیت راهنمایی کرده‌اند و فضیلت یادگیری احکام شرعی را در حدّی دانسته‌اند که با ارزش‌های مادی برابری نمی‌کند و نمونه‌ای از آن را در قالب کلمات نورانی امام باقر (عليه السلام) ملاحظه نمودید.

فقهاء و مراجع معظم تقلید نیز اینگونه فرموده‌اند:

«مسائلی را که انسان غالباً به آنها احتیاج دارد، واجب است یاد بگیرد»^۲.

بر این اساس ستاد ترویج احکام، به منظور عملی کردن این امر مهم و روان سازی زمینه یادگیری مسائل شرعی، یکی از اهداف خود را آماده سازی و نشر متون فقهی روان، آسان و همه فهم قرار داده است که از محتوایی قوی و غنی و از شیوه‌ای نوین برخوردار باشد که

۱. محاسن برقی جلد ۱ صفحه ۳۵۶

۲. مسئله ۱۱ رساله‌های توضیح المسائل مراجع.

مخاطبان به ویژه جوانان به راحتی بتوانند پاسخ پرسش‌های شرعی خود را در آن بیابند. و این ستاد، خوشبختانه توانسته است در راستای این هدف والا، قدم‌های مثبتی بردارد و کتابهای مفیدی را منتشر سازد که یکی از آنها کتاب پیش روی شماست که به همت فاضل ارجمند جناب حجت‌الاسلام آقای علی گرجی زیر نظر کارشناسان ستاد ترویج احکام گردآوری شده و در مدت زمان طولانی، بارها بازنگری و اصلاح گردیده است. لازم است از زحمات مولف محترم قدردانی نموده و توفیقات الهی را در ادامه اینگونه فعالیتها برای ایشان خوستار باشیم.

گرچه نهایت دقت در تدوین این کتاب به کار رفته است، اما آن را خالی از نقص نمی‌دانیم و از تذکرات و پیشنهادات خوانندگان و اهل نظر استقبال می‌کنیم. از همکاری صمیمانه دفاتر مراجع معظم تقلید در پاسخ به استفتائات و سوالات مندرج در این کتاب قدردانی و سپاسگزاری می‌نمائیم. این کتاب بر اساس فتاوی‌های شریعتی از فقیهان معاصر تدوین شده که اسامی آنان به ترتیب حروف الفبا چنین است:

۱. حضرت آیت الله حاج سیدعلی حسینی خامنه‌ای
۲. حضرت آیت الله حاج سیدعلی حسینی شبستانی
۳. حضرت آیت الله حاج شیخ جعفر سبحانی
۴. حضرت آیت الله حاج شیخ لطف‌الله صافی گلپایگانی
۵. حضرت آیت الله حاج شیخ ناصر مکارم شیرازی
۶. حضرت آیت الله حاج شیخ حسین نوری همدانی

ستاد ترویج احکام

فروردین ۱۳۹۳